

Категорія справи № 873/212/21: **не визначено.**

Надіслано судом: **23.12.2021.** Зареєстровано: **24.12.2021.** Оприлюднено: **24.12.2021.**

Дата набрання законної сили: **22.12.2021**

Номер судового провадження: **не визначено**

Верховний
Суд

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

22 грудня 2021 року

м. Київ

Справа № 873/212/21

Верховний Суд у складі судів Касаційного господарського суду:

Огородніка К.М.- головуючого, Жукова С.В., Ткаченко Н.Г.,

за участю секретаря судового засідання - Ксензової Г.Є.;

розглянув у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро"

на ухвалу Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021

(в частині відмови у задоволенні заяви Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро" про стягнення з Товариства з обмеженою відповідальністю "Юкрейн Фарм Кепітал" судових витрат на професійну правничу допомогу в розмірі 3 200 грн)

у складі судді Мальченка А.О.

у справі № 873/212/21

за заявою Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро"

про видачу наказу на примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків від 27.09.2021 у третейській справі № 31/21

за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро"

до Товариства з обмеженою відповідальністю "Юкрейн Фарм Кепітал"

про стягнення заборгованості та грошових коштів,-

Представники сторін в судове засідання не з'явились, про дату, місце та час розгляду справи повідомлені належним чином.

ВСТАНОВИВ:

Товариство з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро" (далі - ТОВ "Нор-Ест Агро", позивач) звернулось до Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "Юкрейн Фарм Кепітал" (далі - ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал", відповідач) про стягнення заборгованості.

Рішенням Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків від 27.09.2021 у третейській справі № 31/21 позов ТОВ "Нор-Ест Агро" до ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" задоволено у повному обсязі, стягнуто з відповідача на користь позивача суму заборгованості та грошових коштів у зв'язку із неналежним та несвочасним виконанням зобов'язання за договором купівлі-продажу № 47/20/51 від 07.05.2020 у загальній сумі 531 577, 82 грн та третейський збір у сумі 5716,00 грн.

30.09.2021 ТОВ "Нор-Ест Агро" звернулось до Північного апеляційного господарського суду з заявою про видачу наказу на примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків від 27.09.2021 у третейській справі № 31/21.

Ухвалою Північного апеляційного господарського суду від 27.10.2021 заяву ТОВ "Нор-Ест Агро" задоволено, видано наказ на примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків від 27.09.2021 у третейській справі № 31/21; ухвалено стягнути з ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" на користь ТОВ "Нор-Ест Агро" витрати по сплаті судового збору в сумі 1 135, 00 грн.

Короткий зміст заяви про розподіл судових витрат

01.11.2021 до Північного апеляційного господарського суду від позивача надійшла заява про покладення на відповідача судових витрат на професійну правничу допомогу у справі № 873/212/21, в якій позивач просив стягнути з ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" на свою користь 10 170,00 грн.

Короткий зміст ухвали суду першої інстанції

Ухвалою (додатковою) Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021 заяву ТОВ "Нор-Ест Агро" про покладення на відповідача судових витрат на професійну правничу допомогу у справі № 873/212/21 задоволено частково. Стягнуто з ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" на користь ТОВ "Нор-Ест Агро" 6 970, 00 грн витрат на професійну правничу допомогу.

Проаналізувавши наведений у заяві про відшкодування витрат на професійну правничу допомогу детальний опис наданих позивачеві адвокатом Бонтлаб В.В. послуг, а також подані документи, суд дійшов висновку, що відображена у цих доказах інформація щодо характеру та обсягу виконаної адвокатом відповідача роботи (наданих послуг) не відповідає критерію розумності та є неспівмірною з обсягом наданих адвокатом послуг, часом, витраченим адвокатом на виконання відповідних робіт.

Поряд з цим, враховуючи складність справи № 873/212/21 та виконані роботи (надані послуги), суд дійшов висновку про часткове задоволення заяви позивача про розподіл правничої допомоги та відшкодування з відповідача 6 970,00 грн витрат на професійну правничу допомогу, оскільки такий розмір судових витрат доведений, документально обґрунтований та відповідає критерію розумної необхідності таких витрат.

Короткий зміст вимог апеляційної скарги

ТОВ "Нор-Ест Агро" (скаржник) звернулося до Верховного Суду з апеляційною скаргою, в якій просить ухвалу Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021 скасувати в частині відмови у задоволенні заяви про стягнення судових витрат на професійну правничу допомогу в розмірі 3 200 грн; ухвалити нове рішення, яким заяву ТОВ "Нор-Ест Агро" про покладення на ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" судових витрат на професійну правничу допомогу в порядку, передбаченому статтями 123, 126, 124, 129, 244 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України), задовольнити повністю.

Апеляційна скарга обґрунтована тим, що оскаржувана ухвала постановлена з порушенням норм процесуального права, а зроблені судом висновки не відповідають наведеній у цій скарзі практиці Верховного Суду щодо розподілу судових витрат на професійну правничу допомогу. Зокрема, вказує, що суд не має права зменшувати розмір витрат на професійну правничу допомогу за власною ініціативою.

Скаржник зазначає, що втручання суду у договірні відносини між адвокатом та його клієнтом у частині визначення розміру гонорару або зменшення розміру стягнення такого гонорару з відповідної сторони на підставі положень частини четвертої статті 126 ГПК України за відсутності доказів на підтвердження невідповідності таких витрат фактично наданим послугам суперечить принципу свободи договору, закріпленому в положеннях статті 627 ЦК України, принципу *acta sunt servanda* та принципу захисту права працівника або іншої особи на оплату та своєчасність оплати за виконану працю, закріпленому у статті 43 Конституції України.

Доводи інших учасників справи

Від відповідача відзиву на апеляційну скаргу не надійшло, що відповідно до положень частини 3 статті 263 ГПК України не перешкоджає перегляду рішення суду першої інстанції.

Апеляційне провадження

Автоматизованою системою документообігу суду для розгляду справи № 873/212/21 визначено склад колегії суддів: Огороднік К.М. - (головуючий), Ткаченко Н.Г., Жуков С.В., що підтверджується витягом з протоколу автоматизованого розподілу судової справи (касаційної скарги, апеляційної скарги, заяви) між суддями від 18.11.2021.

Ухвалою Верховного Суду від 22.11.2021 відкрито апеляційне провадження у справі № 873/212/21 за апеляційною скаргою ТОВ "Нор-Ест Агро" на ухвалу Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021 (в частині відмови в задоволенні заяви ТОВ "Нор-Ест Агро" про стягнення з ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" судових витрат на професійну правничу допомогу в розмірі 3 200 грн) у справі № 873/212/21, призначено її до розгляду в судовому засіданні на 22.12.2021 о 14:50 год.

У судовому засіданні 22.12.2021 учасники справи явку повноважних представників не забезпечили, про час та дату судового засідання були сповіщені належним чином. При цьому, жодних заяв чи клопотань, пов'язаних з рухом апеляційної скарги, із вказівкою на наявність обставин, які б об'єктивно унеможливили розгляд справи у судовому засіданні 22.12.2021 до суду на подано.

Оскільки, явка представників сторін не була визнана обов'язковою, колегія суддів Касаційного господарського суду дійшла висновку про можливість розгляду справи за відсутності представників іншої сторони у справі.

При цьому, суд враховує приписи статті 129 Конституції України, статті 2 ГПК України, за якими своєчасний розгляд справи є одним із завдань судочинства, що відповідає положенням статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо права кожного на справедливий розгляд його справи у продовж розумного строку незалежним і безстороннім судом.

ПОЗИЦІЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ

Щодо меж розгляду справи судом апеляційної інстанції

За правилами пункту 11 частини першої статті 20 ГПК України до юрисдикції господарських судів відносяться справи про оскарження рішень третейських судів та про видачу наказу на примусове виконання рішень третейських судів, утворених відповідно до Закону України "Про третейські суди", якщо такі рішення ухвалені у спорах, зазначених у цій статті.

Відповідно до частин першої та другої статті 24 ГПК України усі справи, що підлягають вирішенню в порядку господарського судочинства, розглядаються місцевими господарськими судами як судами першої інстанції, крім справ, визначених частинами 2, 3 цієї статті. Справи щодо оскарження рішень третейських судів, про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів розглядаються апеляційними господарськими судами як судами першої інстанції за місцем розгляду справи третейським судом.

За змістом частини другої статті 253 ГПК України Верховний Суд переглядає в апеляційному порядку судові рішення апеляційних господарських судів, ухвалені ними як судами першої інстанції. Аналогічна норма міститься в частині другій статті 253 зазначеного кодексу.

Відповідно до статті 269 ГПК України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Отже, Верховний Суд є судом апеляційної інстанції, який переглядає в апеляційному порядку судові рішення у тих справах, які апеляційні суди розглядають як суди першої інстанції, зокрема справи щодо оскарження рішень третейських судів.

Суд апеляційної інстанції досліджує докази, що стосуються фактів, на які учасники справи посилаються в апеляційній скарзі та (або) відзиві на неї.

Докази, які не були подані до суду першої інстанції, приймаються судом лише у виняткових випадках, якщо учасник справи надав докази неможливості їх подання до суду першої інстанції з причин, що об'єктивно не залежали від нього.

Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено порушення норм процесуального права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права.

У суді апеляційної інстанції не приймаються і не розглядаються позовні вимоги та підстави позову, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції.

Оцінка аргументів учасників справи і висновків суду першої інстанції

Предметом судового розгляду у цій справі є заява позивача - ТОВ "Нор-Ест Агро" про покладення на відповідача - ТОВ "Юкрейн Фарм Кепітал" судових витрат на професійну правничу допомогу у справі № 873/212/21 у розмірі 10170,00 грн.

Ураховуючи предмет судового розгляду, зміст доводів апеляційної скарги ТОВ "Нор-Ест Агро" у цій справі необхідним є вирішення питання наявності/відсутності підстав для задоволення заяви позивача про відшкодування понесених судових витрат в повному обсязі.

Здійснивши розгляд апеляційної скарги ТОВ "Нор-Ест Агро", дослідивши наведені в ній доводи, перевіривши дотримання апеляційним господарським судом норм матеріального і процесуального права, Верховний суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення апеляційної скарги, з огляду на таке.

Статтю 16 ГПК України передбачено, що учасники справи мають право користуватися правничою допомогою. Представництво у суді, як вид правничої допомоги, здійснюється виключно адвокатом (професійна правнича допомога), крім випадків, встановлених законом.

Однією з основних засад (принципів) господарського судочинства є відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення (пункт 12 частини третьої статті 2 ГПК України).

Метою впровадження цього принципу є забезпечення особі можливості ефективно захистити свої права в суді, ефективно захиститись у разі подання до неї необгрунтованого позову, а також стимулювання сторін до досудового вирішення спору.

Практична реалізація згаданого принципу в частині відшкодування витрат на професійну правничу допомогу відбувається в такі етапи:

- 1) попереднє визначення суми судових витрат на професійну правничу допомогу (ст. 124 ГПК України);
- 2) визначення розміру судових витрат на професійну правничу допомогу, що підлягають розподілу між сторонами (стаття 126 ГПК України): подання (1) заяви (клопотання) про відшкодування судових витрат на професійну правничу допомогу разом з (2) детальним описом робіт (наданих послуг), виконаних адвокатом, і здійснених ним витрат, необхідних для надання правничої допомоги, та (3) доказами, що підтверджують здійснення робіт (наданих послуг) і розмір судових витрат, які сторона сплатила або має сплатити у зв'язку з розглядом справи; зменшення суми судових витрат на професійну правничу допомогу, що підлягають розподілу;
- 3) розподіл судових витрат (стаття 129 ГПК України).

Частиною третьою статті 123 ГПК України унормовано, що до витрат, пов'язаних з розглядом справи, належать, серед іншого, витрати на професійну правничу допомогу.

Частинами першою, другою статті 126 ГПК України встановлено, що витрати, пов'язані з правничою допомогою адвоката, несуть сторони, крім випадків надання правничої допомоги за рахунок держави. За результатами розгляду справи витрати на професійну правничу допомогу адвоката підлягають розподілу між сторонами разом із іншими судовими витратами. Для цілей розподілу судових витрат: 1) розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, в тому числі гонорару адвоката за представництво в суді та іншу професійну правничу допомогу, пов'язану зі справою, включаючи підготовку до її розгляду, збір доказів тощо, а також вартість послуг помічника адвоката, визначається згідно з умовами договору про надання правничої допомоги та на підставі відповідних доказів щодо обсягу наданих послуг і виконаних робіт та їх вартості, що сплачена або підлягає сплаті відповідною стороною або третьою особою; 2) розмір суми, що підлягає сплаті в порядку компенсації витрат адвоката, необхідних для надання правничої допомоги, встановлюється згідно з умовами договору про надання правничої допомоги на підставі відповідних доказів, які підтверджують здійснення відповідних витрат.

Однак, розмір судових витрат, які сторона сплатила або має сплатити у зв'язку з розглядом справи, встановлюється судом на підставі поданих сторонами доказів (договорів, рахунків тощо). Такі докази подаються до закінчення судових дебатів у справі або протягом п'яти днів після ухвалення рішення суду, за умови, що до закінчення судових дебатів у справі сторона зробила про це відповідну заяву. У разі неподання відповідних доказів протягом встановленого строку така заява залишається без розгляду (частина восьма статті 129 ГПК України).

Як встановлено судом першої інстанції та підтверджується матеріалами справи в заяві про видачу наказу на примусове виконання рішення Постійно діючого Третейського суду при Асоціації українських банків від 27.09.2021 у третейській справі № 31/21, ТОВ "Нор-Ест Агро" викладено зобов'язання повідомити суд про понесення судових витрат у даній справі.

Представництво інтересів ТОВ "Нор-Ест Агро" у Північному апеляційному господарському суді здійснював адвокат Адвокатського бюро "Василя Бонглаба" Бонглаб В.В. (свідоцтво про право на зайняття адвокатської діяльністю від 24.04.2008 № 3280) на підставі довіреності б/н від 09.03.2021.

07.12.2020 між ТОВ "Нор-Ест Агро" (у тексті договору - клієнт) та АБ "Василя Бонглаба" (у тексті договору - Бюро) було укладено договір про надання правової допомоги № 07-12-2020 (далі - Договір).

За умовами Договору:

- Бюро зобов'язується здійснити захист, представництво в суді або надати інші види правової допомоги клієнту на умовах і в порядку, що визначені даним договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правової допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору (пункт 1.1);

"Юкрейн Фарм Кепітал" витрат на професійну правничу допомогу за розгляд у суді заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду у сумі 6 970,00 грн (10 170,00 грн - 3 200,00 грн (4 год. x 800,00 грн)), оскільки такий розмір судових витрат доведений, документально обґрунтований та відповідає критерію розумної необхідності таких витрат.

Колегія суддів погоджується з такими висновками суду першої інстанції, виходячи з такого.

У відповідності до частини третьої статті 126 ГПК України для визначення розміру витрат на професійну правничу допомогу з метою розподілу судових витрат учасник справи подає детальний опис робіт (наданих послуг), виконаних адвокатом, та здійснених ним витрат, необхідних для надання правничої допомоги.

Водночас за змістом частини статті 126 ГПК України розмір витрат на оплату послуг адвоката має бути співмірним із:

- 1) складністю справи та виконаних адвокатом робіт (наданих послуг);
- 2) часом, витраченим адвокатом на виконання відповідних робіт (надання послуг);
- 3) обсягом наданих адвокатом послуг та виконаних робіт;
- 4) ціною позову та (або) значенням справи для сторони, в тому числі впливом вирішення справи на репутацію сторони або публічним інтересом до справи.

У разі недотримання вимог частини четвертої цієї статті суд може, за клопотанням іншої сторони, зменшити розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, які підлягають розподілу між сторонами. Обов'язок доведення неспівмірності витрат покладається на сторону, яка заявляє клопотання про зменшення витрат на оплату правничої допомоги адвоката, які підлягають розподілу між сторонами (частина п'ята статті 126 ГПК України).

За змістом положень частини п'ятої статті 126 ГПК України зменшення суми судових витрат на професійну правничу допомогу, що підлягають розподілу, можливе виключно на підставі клопотання іншої сторони у разі, на її думку, недотримання вимог стосовно співмірності витрат із складністю відповідної роботи, її обсягом та часом, витраченим ним на виконання робіт. Суд, враховуючи принципи диспозитивності та змагальності, не має права вирішувати питання про зменшення суми судових витрат на професійну правову допомогу, що підлягають розподілу, з власної ініціативи.

Наведене вище повністю узгоджується з правовою позицією Верховного Суду у складі об'єднаної палати Касаційного господарського суду, викладеної у постанові від 03.10.2019 у справі № 922/445/19, та твердженням скаржника про те, що суд не може на власний розсуд зменшити судові витрати без клопотання іншої сторони.

Проте, скаржник очевидно не розділяє поняття "зменшення судових витрат" та "розподіл судових витрат". Розділяючи ці поняття, детальніше зазначаємо таке.

Загальне правило розподілу судових витрат визначене в частині четвертій статті 129 ГПК України. Проте, у частині п'ятій наведеної норми цього Кодексу визначено критерії, керуючись якими суд (за клопотанням сторони або з власної ініціативи) може відступити від вказаного загального правила при вирішенні питання про розподіл витрат на правову допомогу та не розподіляти такі витрати повністю або частково на сторону, не на користь якої ухвалено рішення, а натомість покласти їх на сторону, на користь якої ухвалено рішення.

Зокрема, відповідно до частини п'ятої статті 129 ГПК України під час вирішення питання про розподіл судових витрат суд враховує:

- 1) чи пов'язані ці витрати з розглядом справи;
- 2) чи є розмір таких витрат обґрунтованим та пропорційним до предмета спору, з урахуванням ціни позову, значення справи для сторін, у тому числі чи міг результат її вирішення вплинути на репутацію сторони або чи викликала справа публічний інтерес;
- 3) поведінку сторони під час розгляду справи, що призвела до затягування розгляду справи, зокрема, подання стороною явно необґрунтованих заяв і клопотань, безпідставне твердження або заперечення стороною певних обставин, які мають значення для справи, безпідставне завищення позивачем позовних вимог тощо;
- 4) дії сторони щодо досудового вирішення спору та щодо врегулювання спору мирним шляхом під час розгляду справи, стадію розгляду справи, на якій такі дії вчинялись.

При цьому, на предмет відповідності зазначеним критеріям суд має оцінювати поведінку/дії/бездіяльність обох сторін при вирішенні питання про розподіл судових витрат.

Випадки, за яких суд може відступити від загального правила розподілу судових витрат, унормованого частиною четвертою статті 129 ГПК України, визначені також положеннями частин шостої, сьомої, дев'ятої статті 129 цього Кодексу.

Відтак, зважаючи на наведені положення законодавства, у разі недотримання вимог частини четвертої статті 126 ГПК України суду надано право зменшити розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, які підлягають розподілу між сторонами, лише за клопотанням іншої сторони.

При цьому, обов'язок доведення неспівмірності витрат покладається на сторону, яка заявляє клопотання про зменшення витрат на оплату правничої допомоги адвоката, що підлягають розподілу між сторонами (частина п'ята, шоста статті 126 ГПК України).

Водночас, під час вирішення питання про розподіл судових витрат господарський суд за наявності заперечення сторони проти розподілу витрат на адвоката або з власної ініціативи, керуючись критеріями, що визначені частинами п'ятою-сьомою, дев'ятою статті 129 ГПК України, може не присуджувати стороні, на користь якої ухвалено судові рішення, всі її витрати на професійну правову допомогу.

У такому випадку суд, керуючись частинами п'ятою-сьомою, дев'ятою статті 129 ГПК України, відмовляє стороні, на користь якої ухвалено рішення, у відшкодуванні понесених нею на правову допомогу повністю або частково, та відповідно не покладає такі витрати повністю або частково на сторону, не на користь якої ухвалено рішення.

При цьому, в судовому рішенні суд повинен конкретно вказати, які саме витрати на правову допомогу не підлягають відшкодуванню повністю або частково, навести мотивацію такого рішення та правові підстави для його ухвалення. Зокрема, вирішуючи питання

розподілу судових витрат, господарський суд має враховувати, що розмір відшкодування судових витрат, не пов'язаних зі сплатою судового збору, не повинен бути непропорційним до предмета спору. У зв'язку з наведеним суд з урахуванням конкретних обставин, зокрема ціни позову, може обмежити такий розмір з огляду на розумну необхідність судових витрат для конкретної справи.

Аналогічна правова позиція викладена у постанові об'єднаної палати Верховного Суду у складі суддів Касаційного господарського суду від 03.10.2019 у справі №922/445/19, у постановах Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 01.08.2019 у справі № 915/237/18, від 24.10.2019 у справі № 905/1795/18, від 17.09.2020 у справі № 904/3583/19, від 11.02.2021 у справі № 920/39/20.

До того ж, у постановах Верховного Суду від 07.11.2019 у справі № 905/1795/18 та від 08.04.2020 у справі № 922/2685/19 висловлено правову позицію, відповідно до якої суд не зобов'язаний присуджувати стороні, на користь якої відбулося рішення, всі його витрати на адвоката, якщо, керуючись принципами справедливості, пропорційності та верховенством права, встановить, що розмір гонорару, визначений стороною та його адвокатом, є завищеним щодо іншої сторони спору, зважаючи на складність справи, витрачений адвокатом час, та неспіврозмірним у порівнянні з ринковими цінами адвокатських послуг.

Верховний Суд зазначає, що при визначенні суми відшкодування суд має виходити з критерію реальності адвокатських витрат (встановлення їхньої дійсності та необхідності), а також критерію розумності їхнього розміру, виходячи з конкретних обставин справи та фінансового стану обох сторін. Ті самі критерії застосовує Європейський суд з прав людини, присуджуючи судові витрати на підставі статті 41 Конвенції. Зокрема, згідно з його практикою заявник має право на компенсацію судових та інших витрат, лише якщо буде доведено, що такі витрати були фактичними і неминучими, а їхній розмір - обґрунтованим (рішення у справі "East/West Alliance Limited" проти України", заява № 19336/04).

У рішенні ЄСПЛ від 28.11.2002 у справі "Лавентс проти Латвії" зазначено, що відшкодовуються лише витрати, які мають розумний розмір.

З огляду на викладене, суд першої інстанції, з урахуванням складності цієї справи та виконаних робіт (наданих послуг), дійшов правомірного висновку про наявність підстав для часткового задоволення заяви ТОВ "Нор-Ест Агро" про відшкодування судових витрат на правничу допомогу у справі № 873/212/21 та стягнення з відповідача на користь позивача лише 6 970,00 грн, оскільки цей розмір судових витрат відповідно до статті 74 ГПК України доведений, документально обґрунтований та відповідає критерію розумної необхідності таких витрат.

При цьому, судова колегія вважає, що суд першої інстанції у повній мірі дослідив усі обставини справи та надав належну правову оцінку поданим позивачем доказам в підтвердження обсягу наданих адвокатом послуг, проаналізував структуру та обсяг таких послуг та дійшов обґрунтованого висновку, що: (1) послуга щодо аналізу рішення третейського суду поглинається такою послугою як підготовка заяви про видачу наказу на примусове виконання цього рішення й направлення поштою вказаної заяви відповідачеві та до Північного апеляційного господарського суду, з урахуванням витраченого адвокатом часу на надання останньої (4 години); (2) послуга щодо аналізу судової практики щодо розгляду заяв про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду (2 години) не відповідає критеріям реальності адвокатських витрат (встановлення їхньої дійсності та необхідності), розумності їхнього розміру, у розумінні приписів частини п'ятої статті 129 ГПК України та не є співмірним зі складністю справи.

Верховний Суд також погоджується з висновками апеляційного господарського суду, що акт здачі-приймання правової допомоги згідно Договору не є безумовною підставою для відшкодування судом витрат на професійну правничу допомогу в зазначеному розмірі з іншої сторони, позаяк розмір таких витрат має бути не лише доведений та документально обґрунтований, а й відповідати критерію розумної необхідності таких витрат.

Доводи скажника про те, що суду надано право зменшити розмір витрат на професійну правничу допомогу адвоката, які підлягають розподілу між сторонами, лише за клопотанням іншої сторони, повністю узгоджується з правовими висновками, викладеними у зазначених постановах Верховного Суду.

Однак у справі, що переглядається, судом першої інстанції вирішено питання про розподіл судових витрат, коли суд, керуючись критеріями, що визначені частинами п'ятою-сьомою, дев'ятою статті 129 ГПК України з власної ініціативи може не присуджувати стороні, на користь якої ухвалено судові рішення, всі її витрати на професійну правову допомогу та коли не ставиться питання про зменшення витрат на професійну правничу допомогу за клопотанням іншої сторони.

Таким чином, необґрунтовані твердження скажника про порушення судом першої інстанції норм процесуального права з підстав зменшення розміру витрат на професійну правничу допомогу без відповідного клопотання сторони за власною ініціативою наведених вище висновків не спростовують та не знайшли свого підтвердження під час апеляційного перегляду.

Висновки за результатами розгляду апеляційної скарги

Відповідно до статті 276 ГПК України суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

З огляду на зазначене та відсутність порушень норм матеріального та процесуального права при прийнятті оскаржуваної ухвали, Верховний Суд дійшов висновку про відсутність підстав для задоволення апеляційної скарги ТОВ "Нор-Ест Агро" та залишення без змін ухвали Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021 у справі № 873/212/21.

Судові витрати

Судові витрати у вигляді судового збору за подання апеляційної скарги покладаються на ТОВ "Нор-Ест Агро", оскільки апеляційна скарга залишається без задоволення.

Керуючись статтями 25, 129, 240, 253, 269, 270, 275, 276, 281 - 284 ГПК України, Верховний Суд,-

ПОСТАНОВИВ:

1. Апеляційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро" залишити без задоволення.

2. Ухвалу Північного апеляційного господарського суду від 10.11.2021 (в частині відмови у задоволенні заяви Товариства з обмеженою відповідальністю "Нор-Ест Агро" про стягнення з Товариства з обмеженою відповідальністю "Юкрейн Фарм Кепітал" судових витрат на професійну правничу допомогу в розмірі 3 200 грн) у справі № 873/212/21 залишити без змін.

Постанова набирає законної сили з моменту її прийняття, є остаточною і оскарженню не підлягає.

Головуючий   суддя

К.М. Огороднік

Судді

С.В. Жуков

Н.Г. Ткаченко